OQSIL YETISHMOVCHILIGIDA O'SAYOTGAN KALAMUSHLAR INGICHKA ICHAGINING VORSINKA VA KRIPTA TUZILMALARINI BAHOLASH

Murtazayeva Zilola Faxriddinovna
Osiyo Xalqaro Universiteti, Klinik oldi fanlar kafedrasi

Dolzarblik

O'sayotgan organizmda oziqlanish holati va ichakning tabiiy yetilishi bir vaqtda o'zgaradi. Shu sababli ratsion ta'sirini baholashda ichakning barcha qismlarini yagona tuzilma sifatida qabul qilish yoki turli yoshdagi hayvonlarni bevosita solishtirish xato talqinga olib kelishi mumkin. Pediatriyaga yo'naltirilgan eksperimental morfologiyada yoshga mos nazorat va segmentlar bo'yicha o'lchov muhim ahamiyatga ega.

Maqsad

Oqsil yetishmovchiligi sharoitida vorsinka balandligi, kripta chuqurligi va ularning nisbatini baholashning ilmiy asoslarini adabiyotlar bo'yicha tahlil qilish.

Material va yondashuv

Kalamushlarda ichak rivojlanishi, izoenergetik ratsionlar va oziqlanish reabilitatsiyasiga bag'ishlangan uchta birlamchi tadqiqot qiyosiy ko'rib chiqildi. Tahlil hayvon yoshi, ichak segmenti, ta'sir muddati va morfometrik ko'rsatkichlar doirasida olib borildi. Ish narrativ tahlil bo'lib, sistematik sharh yoki mustaqil hayvon tajribasi hisoblanmaydi.

Adabiyotlar tahlili

Herbst va Sunshine emizishdan mustaqil oziqlanishga o'tish davrida kriptalar chuqurligi, hujayraviy yangilanish ko'rsatkichlari va vorsinka–kripta nisbatida tabiiy o'zgarishlar kuzatilishini bayon qilgan [1]. Demak, tajriba guruhidagi farqni talqin qilishdan oldin normal yosh dinamikasini hisobga olish zarur.

Syme izoenergetik ratsionlarda oqsil miqdori kamayishining och ichak shilliq qavatiga ta'siri vaqtga bog'liq ekanini ko'rsatgan. Vorsinka balandligidagi farq barcha tekshiruv muddatlarida bir xil bo'lmagan [2]. Bu natija "oqsil kamayishi doimo vorsinkani qisqartiradi" degan umumlashtirishni cheklaydi.

Rodrigues va hammualliflar yosh kalamushlarda oqsil yetishmovchiligi paytida och va yonbosh ichak shilliq qavati ko'rsatkichlari pasayganini, qayta oziqlantirishdan keyin esa segmentlarning tiklanishi farqlanganini aniqlagan [3]. Ushbu farq segmentlar bo'yicha alohida natija taqdim etish zaruratini asoslaydi.

Morfometrik talqin

Vorsinka balandligi uning asosidan uchigacha, kripta chuqurligi esa kripta og'zidan tubigacha bir xil anatomik mezon bilan o'lchanishi kerak. Qiyshiq kesilgan, shikastlangan yoki to'liq ko'rinmaydigan tuzilmalarni tanlash o'lchovni buzadi. Vorsinka–kripta nisbati bilan bir qatorda ikkala mutlaq o'lcham ham berilishi lozim: bir xil nisbat turli balandlik va chuqurlik kombinatsiyalarida yuzaga kelishi mumkin.

Kelgusi eksperiment uchun yoshga mos nazorat, standart anatomik nuqtadan namuna olish va kodlangan preparatlarni baholash taklif qilinadi. Bir hayvondan olingan ko'plab mikroskopik o'lchovlar uning ichki takrorlari bo'lib, mustaqil hayvonlar sonini oshirmaydi.

Xulosa

Oqsil yetishmovchiligi sharoitida vorsinka va kripta ko'rsatkichlari yosh, segment va ta'sir muddatiga bog'liq holda talqin qilinishi kerak. Eng asosli yondashuv mutlaq o'lchamlarni nisbat bilan

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

birgalikda baholashdir. Ushbu morfometriya so'rilish funksiyasini bevosita o'lchamaydi; funksional tiklanish haqidagi xulosa alohida tekshiruvni talab qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Herbst JJ, Sunshine P. Postnatal Development of the Small Intestine of the Rat: Changes in Mucosal Morphology at Weaning. Pediatric Research. 1969;3:27–33. https://doi.org/10.1203/00006450-196901000-00004
2. Syme G. The effect of protein-deficient isoenergetic diets on the growth of rat jejunal mucosa. British Journal of Nutrition. 1982;48(1):25–36. https://doi.org/10.1079/BJN19820084
3. Rodrigues MA, de Camargo JL, Coelho KI, Montenegro MR, Angeleli AY, Burini RC. Morphometric study of the small intestinal mucosa in young, adult, and old rats submitted to protein deficiency and rehabilitation. Gut. 1985;26(8):816–821. https://doi.org/10.1136/gut.26.8.816

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.